

Koncepcja funkcjonowania i rozwoju Przedszkola Nr 34 w Koszalinie

Wstęp

Ostatnie lata sprawiły, że Przedszkole Nr 34 jest znane nie tylko w Koszalinie ale również w powiecie, województwie, regionie a nawet kraju. Jest to wynik dokształcania dyrektora i nauczycieli organizowanego przez jednostki o zasięgu krajowym, a także współdziałań i przynależność placówki do stowarzyszeń krajowych, takich jak Polski Komitet Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego OMEP, Polskie Stowarzyszenie Dalton. Placówka współpracuje z uczelniami koszalińskimi – z Politechniką Koszalińską oraz Państwową Wyższą Szkołą Zawodową dla której organizuje praktyki studenckie. Często gości konsultantów koszalińskiego CEN-u z którymi dzieli się swoimi „dobrymi praktykami”.

Od 2013 roku przedszkole realizuje koncepcję pedagogiki daltońskiej. W 2015 roku przedszkole otrzymało miano placówki daltońskiej.

W 2014 roku poddana została weryfikacji i aktualizacji koncepcja pracy przedszkola. Było to wynikiem przystąpienia placówki do projektu MEN – Szkoła współpracy. Uczniowie i rodzice kapitałem społecznym nowoczesnej szkoły. Są w niej zawarte aktualne założenia MEN, przywództwa edukacyjnego a także wnioski z ewaluacji wewnętrznej, realizowanych w placówce programów. Koncepcja powstała w partnerstwie : rodzice – kadra – środowisko lokalne i oparta jest na wartościach. Jej głównymi założeniami są 4 główne filary :

1. uświadomienie rodzicom konieczności wspólnego zarządzania placówką
2. poszerzenie współpracy z rodzicami w zakresie przepływu informacji

3. wspomaganie rodziny i pomoc w wychowaniu dzieci, współdziałanie z rodzicami, wspólne szkolenia ze specjalistami
4. wspieranie uzdolnień oraz wspomaganie dzieci zgodnie z ich wrodzonym potencjałem i możliwościami. Organizowanie procesu wychowawczo – opiekuńczo – dydaktycznego zapewniającego wszechstronny i harmonijny rozwój każdego dziecka.

Każdemu naszemu działaniu towarzyszy pogłębiona refleksja, analiza , a w razie potrzeby superwizja wewnętrzna lub zewnętrzna.

Przedstawiona koncepcja jest oparta na wewnętrznych aktach prawnych placówki (Statut, Projekt Organizacyjny, Plan Pracy z Koncepcją , regulaminy i procedury) oraz badaniach prowadzonych przez zespół ds ewaluacji .

Swoją koncepcję chcę przedstawić w 3 obszarach:

- działania na rzecz dzieci
- działania na rzecz rodziców jako partnerów
- działania na rzecz środowiska lokalnego służące budowaniu opinii o placówce.

Wszystkie wymienione obszary są poddawane diagnozowaniu , ewaluacji oraz refleksji.

Działania na rzecz dzieci

Wszyscy nauczyciele zatrudnieni w Przedszkolu nr 34 mają wykształcenie zgodne z przepisami oświatowymi . Cała kadra przeszła cykl szkoleń, certyfikowanych przez Dalton International oraz Polskie Stowarzyszenie Dalton, które oprócz posiadanych dodatkowych kwalifikacji z zakresu gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej, języka angielskiego, języka niemieckiego , terapii pedagogicznej, kinezylogii edukacyjnej, tańca – stanowią o Przedszkolu Nr 34.

Szanowni Państwo

Autoprezentacja zawarta we wstępie jest wynikiem wprowadzenia w placówce 2 nurtów : koncepcji daltońskiej oraz szkoły współpracy, które nie wykluczają się ale łączą w naszej placówce. Stanowią o jej wartości i odrębności. Od października 2013r. rozpoczęto wdrażanie planu daltońskiego w naszym przedszkolu. Jej główne nurty to: wolność (odpowiedzialność), samodzielność, współpraca oraz refleksja.

Trzeba było dużej odwagi, otwartości, a nade wszystko miłości i zrozumienia dziecka, które ma być przygotowane do życia, aby przystąpić do procesu zmiany tradycyjnego modelu pracy. Było to dla kadry bardzo trudne wyzwanie. Zmiana swoich dotychczasowych zwyczajów, zwłaszcza dla nauczycieli z większym stażem, ze znajomością niezmiennej dydaktyki, kiedy to nauczyciel jest od nauczania, od podawania wiedzy, od podawania rozwiązań, od mówienia – jak wygląda świat...

Powoli w naszej placówce zachodziła zmiana. Motorem do zmiany były dzieci, które po stworzeniu im możliwości udowadniały, że można im zaufać, można im powierzyć zadania, nie trzeba im mówić jak wygląda świat, bo one to widzą. W zamian można ich zapytać: co byś chciał dzisiaj robić, jaki masz humor, czy potrzebujesz mojej pomocy. Postaram się pokrótce przybliżyć filozofię koncepcji daltońskiej na przykładzie naszej placówki.

Zaaranżowano przestrzeń edukacyjną w poszczególnych grupach wiekowych (tablice obecności, tablicę zadań, zegary, wizualizacja rytmu dnia, wizualizacja pracy w parach, wizualizacja pracy dyżurnych oraz pomocnika pani, kąciki zadań, sygnalizatory, tablica nastrojów, oznaczenia samooceny). Zaczęto od wizualizacji dni tygodnia – czyli stosowania systemu kolorów dnia. Każdy dzień tygodnia ma swój kolor. Dzięki temu, że każdy dzień jest kolorem, nawet najmłodsze dzieci mogą zdobywać umiejętność identyfikowania dni tygodnia, przemijania czasu, zanim jeszcze nauczą się rozpoznawać lub odczytywać ich nazwy. Następnie wizualizowano rytm dnia - poprzez wizualizację programu z „dziennymi rytmicznymi kartami”, dzieci czują się odpowiedzialne za dzienny program i uczą się planować pracę. Dziecko samo może pilnować porządku dnia, co w konsekwencji rozbudzi u niego poczucie odpowiedzialności. Kolejnym krokiem jest wizualizacja zadań - w grupach używamy „tygodniowego przydziału zadań”. Nauczyciel projektuje zadania w każdym tygodniu, z którymi dzieci zapoznają się w poniedziałki podczas porannego programu. W ciągu całego tygodnia dzieci wybierają zadania z „tablicy zadań.” W najstarszej grupie, dzieci mają 1 zadanie same sobie zaprojektować i wykonać. Przy czym dzieci same organizują sobie materiał i przestrzeń do wykonania zadania. Mogą je zrealizować w wybranym przez siebie czasie, Na wykonanie zadań dziecko ma tydzień czasu. Po ukończeniu zadania dziecko pokazuje efekt nauczycielce - zaznacza na tablicy ukończenie swojego zadania na tablicy, wybierając w odpowiednim kolorze magnes symbolizujący dzień tygodnia, w którym zadanie zostało wykonane. Po tym dziecko na karcie, umówionymi symbolami dokonuje oceny trudności zadania (łatwe, trudne ale dałem/łam radę, bardzo trudne). Często na tablicy zadań pojawia się instrukcja wykonania zadania. Przy pomocy sygnalizatora – dziecko próbuje najpierw samo wykonać zadanie (czerwone światło), w razie trudności musi poczekać na

zmianę światła (żółte), wtedy może skonsultować się z pomocnikiem pani bądź innym kolegą, dopiero kiedy światło jest zielone może zwrócić się o pomoc do nauczyciela (metoda opóźnionej uwagi). Nauczyciel wie z kim powinien popracować indywidualnie.

Współpraca pomiędzy dziećmi jest ważnym elementem edukacji daltońskiej. W tym wieku jest to bardzo trudne, ale jest ważną umiejętnością, którą u dziecka powinno się rozwijać od najmłodszych lat. Praktyka oraz badania pokazują, że tłumaczenie przez rówieśnika jest czasami bardziej skuteczne niż polecenia nauczyciela, dlatego w każdej grupie wprowadzono pomocną dłoń, czy inaczej mówiąc pomocnika pani. Wizualizacja współpracy była następnym krokiem w rozwijaniu umiejętności dzieci i wykonania zadania w parach. Każdego tygodnia pary zmieniają się, co pozwala dziecku na kontakt i lepsze poznanie kolegi/koleżanki. Dzieci mogą bawić się z przyjacielem/przyjaciółką, ale muszą nauczyć się również bawić z innymi bez wykluczania kogokolwiek. Dzieci bardzo często pracują w zespołach na zasadzie łączenia par zadaniowych. W każdej sali znajdują się tablice z obowiązkami porządkowymi - z doświadczenia wiemy, że dzieci bardzo lubią pomagać innym, chcą wykazywać inicjatywę, lubią czuć się ważne. Właśnie dlatego, by wspierać i dawać im poczucie odpowiedzialności zadania porządkowe, takie jak: układanie zabawek, pomoc przy nakrywaniu do stolików, rozdawanie przyborów i inne są powierzane określonym dzieciom. Każdy, kto posiada umiejętności adekwatne do swojego wieku może znaleźć miejsce na tablicy daltońskiej przy zakładce „Już potrafię.” (np. wiązać buty, liczyć, jestem koleżeński). Dzieci mogą wyjść z sali do przyległych pomieszczeń, bez pytania nauczycielki „czy mogę?”. Muszą zachować jedynie wizualizacyjne reguły, przyjęte w grupach. Dzieci mają również zwizualizowane grafiki pracy nauczycieli, pracujących w dany dzień w grupie. Dzięki czemu wiedzą, kiedy są zajęcia dodatkowe.

Grupy naszych dzieci to początek społeczeństwa obywatelskiego. Brak wykluczenia w grupie, współodpowiedzialność za wykonanie zadania, wspólne pilnowanie wykonania zadań, zapraszanie się nawzajem do zaprojektowanego zadania, wzajemna troska o siebie, chęć pomocy kolegom. A także zdawanie sobie sprawy z własnych osiągnięć, co potrafię, co jest dla mnie trudne. Czym mogę podzielić się z innymi a kiedy mogę liczyć na pomoc innych.

Działania na rzecz rodziców jako partnerów

Działania zostały wyzwolone dzięki przystąpieniu do projektu Szkoła współpracy. Rodzice i uczniowie kapitałem współczesnej szkoły. Po szkoleniach i zorganizowanych

debatach wśród rodziców oraz kadry (world cafe) zdiagnozowano potrzeby oraz bariery. Ponieważ rodzice określili, że nie wiedzą w jakim obszarze mogliby wzmocnić współpracę, a kadra nie zna możliwości rodziców – zostały wspólnie opracowane obszary współpracy. Obszary zostały zwizualizowane (tablice daltońskie !) i przedstawione rodzicom , którzy sami , zgodnie ze swoimi możliwościami przypisywali się do konkretnych sekcji, tj. : opiniotwórcy, marketingowcy (zadziwiający , ile młodzi ludzie (rodzice) mają wiadomości i umiejętności do wykorzystania, zwłaszcza w nowych dziedzinach takich jak marketing czy PR.), organizatorzy, kucharze, fundraiserzy oraz „dajcie mi spokój”. W ten sposób powstały sekcje, które wybrały swoich liderów, spośród liderów został wybrany menadżer (przewodniczący Rady Rodziców). W skład każdej sekcji na zasadzie obserwatora wchodzi przedstawiciel rady pedagogicznej. Każda sekcja ma swój plan działania, spójny z pozostałymi , zaakceptowany przez menadżera. Spotkania rady rodziców powołuje menadżer, spotkania sekcji powołują liderzy. Dla lepszej informacji rodziców , kadra założyła w pokoju nauczycielskim „oś czasu” na której są informacje z wydarzeń w grupach oraz ogólnoprzezszkolnych.

W efekcie został zbudowany nowy system pracy rady rodziców, o wiele bardziej efektywny, w który może się zaangażować każdy rodzic. Działania zostały poszerzone z działań na rzecz grupy na działania na rzecz przedszkola. Została zbudowana sieć komunikacji pomiędzy radą rodziców a radą pedagogiczną. Przedszkole wzbogaciło się o oś czasu, dzięki której każdy pracownik wie , co się dzieje w każdej grupie i jest w stanie udzielić informacji rodzicowi.

Działania na rzecz środowiska lokalnego służące budowaniu opinii o placówce.

Od przedszkola przyjaznemu dziecku, jakim niewątpliwie Przedszkole Nr 34 było przed zmianami, placówka stała się placówką otwartą na dzielenie się wiedzą, umiejętnościami, refleksją. Poprzez publikacje o naszej pracy, o „naszych rewolucjach” umieszczanych na stronach stowarzyszenia, zaczęły do nas docierać osoby i instytucje , chcące zobaczyć i poznać metody stosowane przez nas. W wyniku takiego zainteresowania nasza placówka organizuje wizyty studyjne. W 2016 roku, jako **inicjator i współorganizator** miałam szczęście uczestniczyć w konferencji Edukacja – Aktywność – Rozwój Niezwykła Edukacja dla każdego dziecka, gdzie w części warsztatowej, uczestnicy gościli w naszej placówce, zdobywając lub

poszerzając wiadomości o realizacji koncepcji planu daltońskiego. Konferencja odbyła się na Politechnice Koszalińskiej, składała się z części wykładowej i warsztatowej, trwała 2 dni.

Inną formą działalności jest mój **udział** w zespole ds strategii rozwoju oświaty miasta Koszalina na lata 2016 – 2020, gdzie staram się aby moje zdobyte wiadomości mogły przysłużyć się koszalińskiej oświacie.

Jestem inicjatorem i współzałożycielem Zachodniopomorskiego Oddziału Polskiego Komitetu Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego OMEP, który powstał w Koszalinie , w grudniu 2015 roku. Obecnie jestem członkiem zarządu i wiceprezesem pierwszej kadencji.

Plany . . .

Dynamika rozwoju Przedszkola Nr 34 była bardzo duża i intensywna. Rozwój za pewne będzie trwał nadal ale będzie to rozwój bardziej nastawiony na podnoszenie jakości w realizacji przyjętych założeń.

Od września 2016 roku czekają nas nowe wyzwania . Zmiany lub nowelizacje w przepisach oświatowych. Działalność z uwzględnieniem strategii rozwoju oświaty miasta Koszalina.

W przedszkolu będą działać 3 nowe grupy. Nowe grupy , nowi nauczyciele, nowi pracownicy obsługowi i nowe pomieszczenia. Zrobimy wszystko aby naszym nowym przedszkolakom zapewnić bezpieczeństwo , szczęście i rozwój na miarę ich możliwości.

Podsumowując, myślę , że w tej chwili najistotniejszym czynnikiem jest refleksyjna otwartość na zmianę, bez pogubienia rzeczy wypracowanych i wartościowych . Ponadto czasowa miłość do dziecka i szacunek dla jego rodziców.

Przed laty przyjąłam demokratyczny styl zarządzania. Jest mi najbliższy, gdyż nie jestem typem przywódcy ale organizatora. A tak naprawdę to myślę, że najbardziej określają mnie słowa : coach, mentor. Ukończony kurs Coaching dla dyrektorów placówek oświatowych dał mi jeszcze jedną kompetencję do pracy z ludźmi: wspieranie ich w dążeniu do celu, wspieraniu do osiągnięcia czegoś czego do tej pory nie mogli lub nie osiągnęli.

Jako dyrektor dokonuję „zaglądania w siebie”, autorefleksji oraz okresowych autoewaluacji jakości pracy własnej, wykorzystując przy tym diagnozowanie potrzeb i oczekiwań pracowników przedszkola i środowiska lokalnego.

Zakończenie

Wypracowany przez ostatnie lata model Przedszkola Nr 34 to placówka, gdzie w partnerstwie, rodzice i nauczyciele działają na rzecz rozwoju dziecka. Obecnie przyświeca nam myśl daltońska „dajmy dziecku ster aby wypłynęło na szerokie wody”.

Rola nauczyciela w edukacji daltońskiej: dążenie aby wierzchołek góry był wydobyty jak najwięcej.

opracowała
mgr Violetta Antkowiak

Koszalin 2016 rok